

УДК 327.8 (73+84+866+87+728.5+727.1)

Вікторія Асауленко

ВІДНОСИНИ США ІЗ КРАЇНАМИ БОЛІВАРІАНСЬКОГО АЛЬЯНСУ ЗА ПРЕЗИДЕНТСТВА БАРАКА ОБАМИ

Підйом національно-визвольного руху у Латинській Америці у 1950-60-х роках підштовхнув США до активного втручання у внутрішньополітичні справи латиноамериканських країн. Яскравим прикладом такого неправомірного ставлення є непрості відносини США із Кубою та Венесуелою, країнами Боліваріанського альянсу, що не прогресують вже багато років.

Хоча тематика відносин США із лівими урядами Куби та Венесуели не є новою, проте у науковому плані, дослідження у даній сфері розвинені слабо, існують лише загальні поняття, дослідження присвячені окремим аспектам проблеми, але не існує теоретично структурованої літератури. Тому існує необхідність у переосмисленні проблеми даного протистояння крізь призму сучасності, наповнення їх новим змістом, враховуючи нові світові реалії.

Метою даного дослідження є висвітлення особливостей перебігу відносин США та країн Боліваріанського альянсу (на прикладі Куби та Венесуели) на сучасному етапі. Виходячи з мети було визначено наступні завдання:

– розкрити особливості відносин США із Кубою та Венесуелою за президентства Барака Обами;

– проаналізувати перспективи розвитку досліджуваних конфліктів і роль США в їх врегулюванні.

Джерельну базу дослідження становлять документи Білого дому, результати 5-го та 6-го Саміту Америк і законодавчі акти, що висвітлюють актуальний перебіг проблеми.

Перебіг поточних подій і ситуацію у Венесуелі та Кубі було висвітлено у різноманітних порталах новин і періодичних виданнях, широко представлених у мережі Інтернет.

Відносини США та Венесуели є напруженими з моменту приходу до влади Уго Чавеса у 1999 році. Чавес проводив активну політику непокори та протистояння

Сполученим Штатам, відкрито критикував Джорджа Буша – молодшого за його загарбницьку політику та за недалекоглядні рішення.

Венесуела і США розірвали дипломатичні відносини у вересні 2008 року після того, як Каракас видворив американського посла Патріка Дадді на знак солідарності з таким же рішенням президента Болівії Ево Моралеса. Тоді Чавес звинуватив уряд США у тому, що воно організовує змови з метою повалення уряду президента Болівії Ево Моралеса. Чавес також пригрозив припинити постачання нафти до США у разі агресії проти Венесуели. У свою чергу, Сполучені Штати вислали главу венесуельського диппредставництва Бернардо Альвареса. Однак у 2009 році Венесуела повернула посла до Сполучених Штатів, що стало одним з результатів сталих особистих відносин між венесуельським президентом Уго Чавесом і Бараком Обамою, які вперше зустрілися на 5-му саміті Америк, що проходив у Тринідаді і Тобаго. Тоді ж Чавес висловив надію на те, що призначення нового посла Венесуели до США сприятиме початку «нової ери у політичних і економічних відносинах» з Вашингтоном. Президент США «пообіцяв це, і йому треба вірити», сказав венесуельський лідер. Однак, нова ера у відносинах між Венесуелою і США так і не настала, вже у 2010 році президент Венесуели заявив, що він жорстоко помилився в Обамі, і його обіцянки налагодити рівні відносини з країнами Латинської Америки були не більше, ніж фікцією. З того часу відносини між двома країнами залишалися напруженими.

При цьому, незважаючи на всю політичну риторичку Чавеса, Венесуела залишається для США одним з основних постачальників нафти, як показують статистичні дані торговельних зв'язків між двома країнами, тому їй вкрай не вигідно розривати відносини із США. Розірвавши диплома-

тичні відносини у 2008 р., Венесуела навіть у той момент не розірвала торговельні відносини з Америкою. При цьому в США існують побоювання з приводу того, що Венесуела виконає свою погрозу перекрити постачання нафти до Америки, що істотно вдарить по інтересах США. У липні 2010 року Чавес, отримавши дані про можливу військову загрозу з боку Колумбії за підтримки США, заявив: «Якщо відбудеться яка-небудь агресія проти Венесуели за підтримки імперіалізму янки, ми не відправимо їм ні краплі нафти, навіть якщо нам доведеться жувати каміння». Проте, шантаж нафтою – це лише формальність. США і Венесуела взаємозалежні у плані нафтопостачання. Для США Венесуела є одним з найбільших постачальників, для Венесуели США – найбільший ринок збуту. Малоімовірно, що сторони підуть на розрив цих відносин. Тому саме торговельні відносини були і залишаються тією ланкою, що продовжує зв'язувати обидві країни й утримує їх від агресивних дій.

Безрезультатно завершився і 6-й Саміт Америк, який пройшов 14-15 квітня 2012 р. у Картахені-де-лас-Індіас (Колумбія) [1].

Слід зазначити, що традиційні «порушники спокою» на міжнародних форумах – еквадорець Рафаель Корреа, нікарагуанець Даніель Ортега і венесуелець Уго Чавес – до Картахени не приїхали. Саме так вони висловили свій протест проти чергової спроби «імперії» ізолювати Кубу, усунути її від участі у справах Західної півкулі.

На думку Чавеса, Саміти Америк втратили своє значення, оскільки Вашингтон і Оттава відмовляються обговорювати теми, актуальні для регіону: «Нам треба зайнятися нашими питаннями. У Каракасі у грудні минулого року народилася Спільнота латиноамериканських і карибських держав (CELAC). Це і є наша сфера дії. Геть старі та нові імперії, які споруджують перепони. Геть країни, які їм підпорядковуються, а ми будемо [виступати] разом, об'єднавшись» [2].

17 жовтня 2011 р. у мексиканській пресі було опубліковано інтерв'ю лікаря Сальвадора Наваррете, який стверджував, що в Уго Чавеса виявлено важке онкологічне захворювання, яке не залишає шансів на

сприятливий результат. За прогнозами медичного експерта, венесуельському лідерові залишалось жити близько двох років [3].

Не дивлячись на хворобу, Уго Чавес взяв участь у президентських виборах у жовтні 2012 року й одержав перемогу над кандидатом від опозиції Енріке Капрілесом, якого висунула та фінансувала адміністрація США.

Уго Чавес переніс декілька операцій з видалення ракових клітин та пройшов 5 курсів хіміотерапії, проте після операції 11 грудня 2012 р. лікарі Куби, а також Венесуели, заявили, що Чавесу залишилося жити до квітня 2013 року.

Перед своїм відльотом на Кубу для проведення операції, Уго Чавес назвав своїм наступником віце-президента Венесуели Ніколаса Мадуро, запевнивши, що той продовжить курс на соціалістичні перетворення [4].

Переконлива перемога «Соціалістичної єдиної партії Венесуели» (PSUV) на виборах 16 грудня 2012 р. підтвердила міцність позицій президента Уго Чавеса [5].

Венесуела завдала чергового «нокауту» Вашингтону, який зробив все можливе для того, щоб за допомогою своїх улюблених підіривних методів домогтися повернення неоліберальних політичних сил до влади у Венесуелі та припинити революційний процес, очолюваний Чавесом. Ні для кого не було секретом, що США підтримували тісні відносини з опозицією та були основним джерелом її фінансування.

У той же час, перемога PSUV стала важливим внеском у зміцненні регіональної єдності через інтеграційні організації, створені в останні роки: Боліваріанського союзу для народів нашої Америки (ALBA), Спільноти держав Латинської Америки і Карибського басейну (CELAC) і Спільного ринку Південної Америки (MERCOSUR).

У лютому 2013 року, коли хворий президент лікувався на Кубі, поширилася підтверджена обома сторонами новина про те, що між двома країнами почалася серія переговорів з метою поліпшення відносин. За словами віце-президента Венесуели Ніколаса Мадуро, мета переговорів – зробити відносини між Вашингтоном і Каракасом

«якнайкращими» [6]. Сполучені Штати вже знаходяться у хороших відносинах з опозицією, але якщо навіть політична кар'єра та земне життя Уго Чавеса близькі до завершення, важливий той факт, що сам президент схвалив контакти із США. Зокрема, він дав вказівку почати переговори про повернення посла США до Каракасу, а Венесуели – до Вашингтона (як відомо, у Венесуелі немає посла США з 2010 року, з того часу, коли Чавес відмовився затвердити на цей пост американську кандидатуру, а незабаром після цього США анулювали візу посла Венесуели).

5 березня 2013 р. з Каракаса вислали двох американських військових аташе, яких запідозрили у спробі організувати військовий переворот проти президента Венесуели Уго Чавеса.

Незабаром після цього було оголошено про смерть Чавеса [7], який помер після тривалої хвороби. Реакція США була миттєвою: «У цей напружений момент, викликаний смертю президента Уго Чавеса, Сполучені Штати підтверджують свою підтримку венесуельського народу та свою зацікавленість у встановленні конструктивних відносин з урядом Венесуели», – йдеться у заяві президента США [8].

Обама також зазначив, що «Венесуела починає нову главу своєї історії. США підтверджують свою прихильність політиці, яка заснована на демократичних принципах, верховенстві закону та повазі прав людини». Було очевидно, що США надзвичайно раділи смерті Чавеса, адже це означає, що одним супротивником у Латинській Америці стало менше.

11 березня 2013 р. США видворили двох венесуельських дипломатів, що і стало причиною розриву неофіційних відносин між обома країнами [9].

14 квітня 2013 р. пройшли вибори на пост президента Венесуели, на яких переміг наступник Уго Чавеса Ніколас Мадуро [10]. Цей факт означав чергову поразку США, оскільки Мадуро заявив, що буде продовжувати курс на побудову соціалізму, проголошений Чавесом. Проте США не поспішають визнати результати виборів, на що Ніколас Мадуро заявив: «Вони кажуть, що не визнають, але нас не хвилює

це визнання, ми – вільні люди і нам неважлива їх думка» [11].

2 жовтня 2013 р. у США було прийнято рішення про висилку трьох дипломатів-представників Венесуели. Це стало «дзеркальним» кроком у відповідь на аналогічні дії Каракаса. Днем раніше президент Венесуели Ніколас Мадуро оголосив про висилку з країни трьох американських дипломатів. За його словами, співробітники американського посольства «фінансували діяльність правих сил, спрямовану на саботаж електроенергетичної системи країни» [12].

Не дивлячись на непрості відносини між США та Венесуелою, найбільшу тривогу у Барака Обами викликав більш ніж 50-річний конфлікт із Кубою. Комплекс проблем, пов'язаних з відносинами із США, є одним з визначальних чинників зовнішньополітичної діяльності Куби.

Ставши президентом, Барак Обама розумів, що від нього чекають кроків назустріч «відлизі» у кубинсько-американських відносинах. І першим таким кроком стало підписання 13 квітня 2009 р. документа про часткове скасування санкцій, введених Дж. Бушем. І хоча він поклав початок нормалізації американо-кубинських відносин, у ньому, як і у всіх попередніх текстах законів, говорилося про те, що «встановлення демократії й основних прав людини на Кубі знаходиться в інтересах Сполучених Штатів, а також є ключовим напрямом зовнішньої політики США у Латинській Америці» [13]. Барак Обама був переконаний у тому, що відновлення зв'язків між американським і кубинським народами «зменшить залежність кубинців від режиму Кастро та призведе до позитивних змін на Кубі» [14].

У зв'язку з цим, американським президентом було вирішено:

1. Скасувати заборону на відвідування Куби громадянами Америки і при цьому,
 - скасувати обмеження на частоту поїздок;
 - скасувати обмеження на тривалість візитів на Кубу;
 - дозволити американцям провозити з собою на Кубу до 3000 доларів готівкою.
2. Скасувати заборону на здійснення грошових переказів на Кубу і при цьому:

- скасувати обмеження на частоту грошових переказів;
- скасувати обмеження на суму грошових переказів;
- видати банкам генеральну ліцензію, що дозволяє здійснювати грошові перекази на Кубу [15].

Президент Обама також розпорядився зробити кроки для забезпечення більш вільного обміну інформацією між Кубою та США. У рамках цієї політики американські телекомунікаційні компанії після багаторічної перерви відновили свою роботу на Кубі. Вони також отримали право прокладати лінії передач і встановлювати супутниковий зв'язок з Кубою, а також почали налагоджувати стільниковий зв'язок.

Куба відреагувала на цей крок дуже розсудливо. Рауль Кастро заявив, що готовий обговорювати із США все, включаючи такі проблеми, як права людини, політичних в'язнів і свободу преси.

Також висловив свою позицію і Фідель Кастро, зазначивши, що «дії та заяви Обами, у першу чергу, орієнтовані на американську громадськість, але також висловлюють погляди самого президента США. Безсумнівно, – писав Ф. Кастро, – він краще, ніж Буш і Маккейн, але імперія набагато сильніше нього та його благих намірів» [16].

Виступаючи на саміті лідерів країн Північної та Південної Америки у столиці Тринідаду і Тобаго 18 квітня 2009 р., Барак Обама заявив, що «США прагнуть до «нового старту» у відносинах з Кубою та рівноправного партнерства з усіма країнами американського континенту» [17]. Він також підкреслив, «що треба буде пройти довгий шлях, щоб подолати десятиліття недовіри, але є критично необхідні кроки, які потрібно зробити до цієї мети» [18]. Однак, Білий дім дав ясно зрозуміти, що, хоча політика США щодо Куби протягом 2009-2012 рр. значно пом'якшилася, ембарго залишиться до тих пір, поки Гавана не продемонструє зрушення у бік демократії. Про це свідчить заява Барака Обами в одному зі своїх інтерв'ю: «Куба повинна зробити кроки з поліпшення прав людини, політичних прав, дати можливість кубинцям подорожувати. Ми чекаємо, коли на

Кубі почнуть відбуватися зміни. Коли ми побачимо, що політичні в'язні звільнені, що люди можуть вільно висловлювати свої думки та робити все те, що роблять звичайні люди в усьому світі, тоді, я думаю, ми зможемо розвивати подальші відносини» [19].

14 вересня 2009 р. Обама продовжив на рік економічні санкції проти Куби, заявивши у меморандумі, направленому на адресу держсекретаря та міністра фінансів США, що продовження ембарго відносно Куби «відповідає національним інтересам США» [20]. Це, у свою чергу, викликало негативну реакцію на Кубі. Авторитет Барака Обами різко впав в очах кубинського уряду, який заявив про те, що дії американського президента погано узгоджуються з його колишніми неодноразовими заявами про бажання розпочати широкий діалог з Кубою. Виступаючи на відкритті «Кубинської конференції проти блокади та на захист державного суверенітету», міністр закордонних справ Куби Бруно Родригез Парилья так охарактеризував продовження ембарго: «Обама не використовує повною мірою ту владу, яка дана йому на правах президента США, щоб налагодити відносини з Кубою. Враховуючи той факт, що він володіє виконавчою владою, він міг скасувати ембарго в обхід Конгресу» [21].

Однак, незважаючи на продовження блокади, Куба, тим не менш, не відмовилася від діалогу із США. «Наша позиція така, що ми готові до відкритого діалогу із США на основі взаємоповаги та взаєморозуміння з усіх нагальних проблем» [22], – заявив Родригез Парилья.

Кубинський уряд надав Сполученим Штатам наступний список важливих проблем, врегулювання яких призвело б до поліпшення взаємин:

- скасування економічної, торгової та фінансової блокади;
- виключення Куби зі списку «країн, що сприяють тероризму»;
- перегляд «закону про врегулювання кубинського питання»;
- відшкодування Сполученими Штатами економічного збитку, нанесеного блокадою;
- повернення Кубі території, на якій ро-

зташована військово-морська база Гвантанамо;

– звільнення Кубинської п'ятірки анти-терористів, незаконно утримуваних у в'язницях США протягом 11 років.

Останній пункт міністр закордонних справ Куби особливо підкреслив у зв'язку з тим, що «президент Обама може скористатися конституційною владою та звільнити п'ятьох героїв на знак боротьби проти тероризму» [23]. Сполученим Штатам також було запропоновано розпочати переговори щодо співпраці у боротьбі з нарко-трафіком, тероризмом і торгівлею людьми. Однак, Куба так і не отримала жодної відповіді на свої пропозиції.

У цілому ж, поки залишається неясним, наскільки далеко нинішній президент США готовий піти у поліпшенні відносин з Кубою. Однак, певна «відлига» в американсько-кубинських відносинах все ж настала.

31 січня 2013 р. Барак Обама в інтерв'ю одному з іспаномовних каналів заявив, що в американсько-кубинських відносинах у наступні 4 роки буде досягнуто позитивних зрушень, при цьому він підкреслив, що США не можуть з повною байдужістю ставитися до трагічної долі багатьох кубинців [24].

2 лютого 2013 р., у відповідь на заяву Обами, МЗС Куби підтвердило, що країна готова та має наміри почати діяти у напрямку покращення відносин із США. «Куба відчуває, що американський народ сподівається нормалізувати відносини з нею, але, нажаль, на Барака Обаму здійснюють негативний вплив хибна інформація та думки щодо реальності на Кубі» [25].

Нажаль, усі контакти американського та кубинського урядів обмежилися лише декларативними заявами. Реалізацію ж практичних кроків зближення обох країн так і не було розпочато. У вересні 2013 р. було продовжено переговори щодо відновлення поштового зв'язку між США та Кубою [26], проте очевидно, що країни лише імітують бурхливий переговорний процес.

21 грудня 2013 р. кубинський лідер Рауль Кастро запропонував США діалог в обмін на визнання Вашингтоном політич-

ної системи та незалежності Куби. «Ми не вимагаємо, щоб США змінили свою політичну та соціальну систему і не погодимося на переговори з приводу зміни нашої, – заявив 82-річний Кастро, – однак якщо ми хочемо розвивати двосторонні відносини, нам потрібно навчитися поважати наші відмінності та звикати спокійно до них ставитися. Інакше Куба готова ще 55 років існувати у тій же обстановці, що і досі» [27]. Рауль Кастро відкинув вимоги про прискорення соціальних та економічних реформ. Одночасно кубинський керівник обіцяв реформувати законодавство про іноземні інвестиції, які, за його словами, мають «виняткову важливість для соціального й економічного розвитку» країни. Кастро зробив ці заяви після того, як 10 грудня він особисто зустрівся на похоронах Нельсона Мандели у ПАР з президентом США Бараком Обамою, і той потиснув йому руку. Це був перший випадок з часу кубинської революції 1959 року, коли лідери двох країн мали особисту зустріч.

Підводячи підсумки, можна спрогнозувати подальший розвиток подій між країнами. Не дивлячись на усі спроби США повалити лівий режим у Венесуелі, це їм поки що не вдалося. Після висилки послів обома країнами відносини між ними знову погіршилися. Як заявив у своєму інтерв'ю голова МЗС Венесуели Еліас Хауа: «Венесуела хоче бути у добрих відносинах із США. Але на основі певних і незмінних умов. Це – повага до нашого самовизначення, до нашої національної незалежності і до рішень нашого уряду, які стосуються внутрішніх і закордонних справ. На основі цього Венесуела та Боліваріанський уряд, який очолює Ніколас Мадуро, продовжує спроби знайти шляхи для досягнення цієї мети» [28]. Тому майбутнє покращення відносин між двома країнами буде цілком залежати саме від зусиль лідерів обох країн. Враховуючи той факт, що під час другого терміну президентства Барак Обама прагнути «увійти в історію», налагодження відносин з Венесуелою може послужити гідним завершенням його роботи на посту президента США.

Й у другому випадку, не дивлячись на палкі обіцянки Барака Обами, ситуація з

Кубою не покращилася. Було проведено низку демонстративних зустрічей, з метою заспокоєння ООН і держав, що переймаються даною проблемою. Пан Обама, який ще з перших президентських виборів позиціонував себе як людину – творця змін, цілком міг вирішити американо-кубинський конфлікт, чим заробив би собі безсумнівний авторитет у інших учасників міжнародних відносин і безмежну вдячність жителів Куби. Нажаль, він розставив інші пріоритети, і його бажання завершити усі конфлікти так і не сповнилося. Ще є надія, що під час другого терміну президентських повноважень Барак Обама закладе підґрунтя для мирного вирішення цього тривалого та безглузкого у наш час конфлікту. В іншому ж разі – доведеться чекати, коли в обох країнах відбудеться зміна влади, а отже, і зміна поглядів на існуючий стан речей між двома державами. Доки цього не станеться, проблема американо-кубинських відносин стоятиме на місці.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Саммит Америк: США в глухой обороне [Електронний ресурс] // Фонд Стратегической Культуры. – 2012. – 17 апреля. – Режим доступа: <http://www.fondsk.ru/news/2012/04/17/sammit-amerik-uaa-v-gluhoj-oborone-13849.html>
2. Там само.
3. Лечащий врач У. Чавеса: Президенту осталось жить два года [Електронний ресурс] // РБК. – 2011. – 17 октября. – Режим доступа: <http://top.rbc.ru/society/17/10/2011/620526.shtml>
4. Чавес назвал имя своего преемника [Електронний ресурс] // РБК. – 2012. – 9 декабря. – Режим доступа: <http://top.rbc.ru/politics/09/12/2012/835624.shtml>
5. Победа Чавеса и очередное поражение США [Електронний ресурс] // inoСМИ.ru. – 2012. – 18 декабря. – Режим доступа: <http://inosmi.ru/world/20121218/203499666.html#ixzz2OSqaym7K>
6. США, Куба, Венесуэла: с Обамой разрядка возможна [Електронний ресурс] // inoСМИ.ru. – 2013. – 21 января. – Режим доступа: <http://www.inosmi.ru/world/20130121/204898179.htm#ixzz2OSqFvrmJ>
7. Скончался президент Венесуэлы Уго Чавес [Електронний ресурс] // РИА Новости. – 2013. – 6 марта. – Режим доступа: <http://ria.ru/world/20130306/926021507.html>
8. Обама і Пан Гі Мун після кончини Чавеса запевнили в підтримці народу і влади Венесуели [Електронний ресурс] // Голос Столиці. – 2013. – 6 березня. – Режим доступа: http://newsradio.com.ua/2013_03_06/Obama-Pan-G-Mun-p-slja-konchini-CHavesa-zapevnili-v-p-dtrimc-narodu-vladi-Venesueli/
9. Венесуэла прервала все неофициальные каналы связи с США [Електронний ресурс] // Сегодня. – 2013. – 20 березня. – Режим доступа: <http://www.segodnya.ua/world/Venesuela-prervalavse-neoficialnye-kanaly-svyazi-s-SSHA.html>
10. Мадуро провозглашен президентом Венесуэлы [Електронний ресурс] // Голос России. – 2013. – 16 апреля. – Режим доступа: http://rus.ruvr.ru/2013_04_16/Nikolas-Maduro-pobedil-na-prezidentskih-viborah-v-Venesujele/
11. Президент Венесуэлы заявил, что его не волнует признание США [Електронний ресурс] // Обозреватель. – 2013. – 18 апреля. – Режим доступа: <http://obozrevatel.com/abroad/83246-prezident-venesuelyi-zayavil-chto-ego-ne-volnuet-priznanie-ssha.htm>
12. США зеркально ответили на высылку своих дипломатов из Каракаса [Електронний ресурс] // NEWSru. – 2013. – 2 октября. – Режим доступа: <http://www.newsru.com/world/02oct2013/venout.html>
13. Memorandum for the Secretary of State subject: Promoting democracy and human rights in Cuba 13.04.2009 [Електронний ресурс] // Режим доступа: http://www.whitehouse.gov/the_press_office/Memorandum-Promoting-Democracy-and-Human-Rights-in-Cuba
14. Там само.
15. Там само.
16. Размышления товарища Ф. Кастро. – Режим доступа: <http://www.cuba.cu/gobierno/discursos/>
17. Обама предлагает Кубе «новый старт» [Електронний ресурс] // Независимая газета. – 2009. – 18 апреля. – Режим доступа: http://www.ng.ru/newsng/2009-04-18/100_new.html
18. Там само.
19. Interview of the President by Juan Carlos Lopez [Електронний ресурс] // Режим доступа: <http://www.whitehouse.gov/the-press-office/interview-president-cnn-en-espanol-4152009>
20. Блокада Кубы продлена [Електронний ресурс] // News 21. – 2009. – 24 сентября. – Режим доступа: <http://news.21.by/world/2009/09/23/371909.html>
21. Там само.
22. There has been no change in U.S. policy on Cuba. – Режим доступа: <http://www.cubaminrex.cu/English/LookCuba/Articles/Others/2010/2901.html>
23. Там само.
24. Куба подтвердила намерение улучшить отношения с США [Електронний ресурс] // Международное радио Китая. – 2013. – 2 февраля. – Режим доступа: <http://russian.cri.cn/841/2013/02/02/1s456586.htm>
25. Там само.
26. США и Куба намерены восстановить прямое почтовое сообщение [Електронний ресурс] // Голос Америки. – 2013. – 17 сентября. – Режим доступа: <http://www.golos-ameriki.ru/content/us-cuba/1751160.html>
27. Куба предлагает США диалог [Електронний ресурс]

ресурс] // Война и мир. – 2013. – 22 грудня. – Режим доступу: <http://www.warandpeace.ru/ru/news/view/86351/>

28. Эксклюзивное интервью RT главы МИД Ве-

несуэлы [Электронний ресурс] // RT Russian. – 2013. – 17 марта. – Режим доступу: <http://rt-russian.livejournal.com/1359830.html>

Асауленко Вікторія *Відносини США із країнами Боліваріанського альянсу за президентства Барака Обами*

Стаття розкриває особливості відносин США із країнами Боліваріанського альянсу на прикладі Куби та Венесуели. Прослідковується розвиток відносин між країнами з моменту приходу до влади Барака Обами, автор прогнозує можливі сценарії розвитку відносин між державами.

Ключові слова: США, Куба, Венесуела, Барак Обама, Уго Чавес, Фідель Кастро

Асауленко Виктория *Отношения США со странами Боливарианского альянса при президентстве Барака Обамы*

Статья раскрывает особенности отношений США со странами Боливарианского альянса на примере Кубы и Венесуэлы. Прослеживается развитие отношений между странами с момента прихода к власти Барака Обамы, автор прогнозирует возможные сценарии развития отношений между государствами.

Ключевые слова: США, Куба, Венесуэла, Барак Обама, Уго Чавес, Фидель Кастро

Asaulenko Victoria *The relations between USA and countries of Bolivarian Alliance during Barack Obama's presidency*

The article reveals the peculiarities of relations between the USA and the countries of the Bolivarian Alliance – Cuba and Venezuela in particular. The author traces the development of relations between the mentioned countries since Barack Obama came to power and predicts the possible scenarios of the relations' build-up between the states under discussion.

Keywords: USA, Cuba, Venezuela, Barack Obama, Hugo Chavez, Fidel Castro

Рецензенти:

Тихонов А.К., д.і.н., професор

Шкляж Й.М., д.і.н., професор

Надійшла до редакції 25.12.2013 р.